

Faktaark: Benlås

Benlås knælende

"Personens ene ankel fikseres i modsatte bens knæhase. Personen belastes ved at trykke det lodrette underben frem mod personens overkrop. Der må kun bruges den absolut nødvendige styrke for ikke at skade knæleddet. Vær opmærksom på, at tryk på brystkassen kan være farligt når personen er lejret på maven, medmindre trykket er af ganske kort varighed. Når buglejring finder sted tilrådes det, at der foretages nøje observation af puls og vejrtrækning hos personen. Buglejring bør kun benyttes i kort tid ad gangen¹."

Benlås siddende

"Personen fastholdes ved at politimanden trykker med underarmen mod et punkt lige under personens læg, mens benet trækkes mod personens hoved. Vær opmærksom på, at tryk på brystkassen kan være farligt når personen er lejret på maven, medmindre trykket er af ganske kort varighed. Når buglejring finder sted tilrådes det, at der foretages nøje observation af puls og vejrtrækning hos personen. Buglejring bør kun benyttes i kort tid ad gangen²."

Benlås brystvendt I

"Du griber med begge hænder om den indsattes ene ben/fod. Du placerer dit underben i den indsattes knæhase. Den indsattes ben presses diagonalt mod sin skulder³."

Benlås brystvendt II

"Du placerer dig imellem den indsattes ben. Underbenet løftes til lodret. Det løftede ben placeres i det modsattes bens knæhase. Benet fastholdes ved at presse det modsatte ben diagonalt mod den indsattes skulder. (Husk at have front mod det ben du arbejder med - benstilling)⁴."

Fikseret benlås

En anden variant er 'fikseret benlås', hvor benlåsen bliver holdt på plads ved at sætte det yderste ben i benlåsen i klemme under mandens håndjern. Fikseret benlås er ulovlig i Danmark.

Det danske politi benytter sig ikke længere af fikseret benlås, efter at justitsministeriet suspendede brugen. Suspensionen kom efter, den meget omtalte Benjamin-sag.

Benjamin-sagen omhandler anholdelsen af 18-årige Benjamin Christian Schou (18. november 1973 – 5. september 2008) nytårsnat 1992 kl. 0.20 på Rådhuspladsen i København. Benjamin blev anholdt og lagt i benlås, fordi politiet mente at han have kastet med flasker efter politiet og derefter forsøgte at flygte. Tre betjente lå oven på Benjamin. En af dem pressede sit knæ hårdt mod hans ryg, mens en anden hev i hans halstørklæde. Han blev lagt i benlås og båret ind i et politikøretøj, hvorefter han blev kørt til den lokale

¹ Politiets magtanvendelses- og nødværgeteknikker. Udgivet af Rigspolitiet, Politiskolen. 1. oplag 1. udgave 2009, René Jensen, Lars Kaae Klausen og Jan Schmidt Sørensen - Politiskolen, Fysisk afsnit.

² Ibid.

³ Kilde: Kriminalforsorgen

⁴ Kilde: Kriminalforsorgen

politistation. Ved ankomsten opdagede politibetjentene, at han var bevidstløs og begyndte en genoplivning af ham. Under transporten havde han imidlertid fået hjertestop, og selv om politifolkene fik liv i ham, havde hjernen da været uden ilt så længe, at Benjamin Schou blev hjerneskadet og senere erklæret 100 procent invalid. Han var klinisk død i nogle minutter. (kilde: <http://da.wikipedia.org/wiki/Benjamin-sagen>)

Er benlås farlig?

Isoleret set er der ikke noget belæg for at sige, at benlås er farlig. Det er omstændighederne omkring benlås, der problematiske og potentielt livstruende. Problemet er, at personen bliver lagt i et bugleje, dvs. på maven, og samtidig får fikseret hænderne på ryggen, mens benene er bagudrettede. I en sådan position er det svært at trække vejret, selv for raske mennesker. Dermed opstår en potentiel farlig situation for personen i benlås. Derfor skal personen meget hurtigt i en anden stilling fx vendes om på siden, op at sidde eller op at stå.

Der er øget risiko for alvorlige skader, hvis personen er overvægtig, er barn, eller hvis personen har brug for mere ilt end normalt. Personer har brug for mere ilt, hvis de har været fysisk aktive eller oprevede forinden benlåsen. Dette vil typisk være tilfældet.

Vigtigt: I benlåsen må der ikke lægges vægt på mandens brystkasse ved for eksempel at sætte sig på personens ryg eller presse et knæ ned i ryggen på personen.

Hvad siger loven om benlås?

Kriminalforsorgens brug af benlås er udviklet af Kriminalforsorgen i samarbejde med Norge og Sverige. Den er baseret på greb fra diverse kampsportsgrene. Greben bliver sendt til Sundhedsstyrelsen med henblik på vurdering af, om der kan være lægelige problemer forbundet med dem.

Hvad siger FN's torturkomité om benlås?

FN's torturkomité har tidligere omtalt benlås som værende umenneskelig, grusom og nedværdigende behandling⁵

Hvad med RCT om benlås?

RCT ønsker et forbud mod brugen af benlås. RCT opfatter brugen som tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling.

⁵ [http://www.unhcr.ch/tbs/doc.nsf/\(Symbol\)/ded61a21d2dd37dec12563e800345373?Opendocument](http://www.unhcr.ch/tbs/doc.nsf/(Symbol)/ded61a21d2dd37dec12563e800345373?Opendocument)